

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Srovnání projektové výuky na málotřídní škole a úplné základní škole

Autorka: Dominika Javůrková

Předložená diplomová práce teoreticko - empirického charakteru má rozsah 108 stran textu a 8 stran příloh, součástí přílohy je CD s popisem projektu, materiály pro výuku a fotodokumentaci (požadavek na rozsah práce je splněn). Práce se zabývá využíváním projektové metody. Protože se projektová metoda v posledních letech stala nedílnou součástí výuky v mnoha školách, je zvolené téma aktuální a přínosné. Autorka v úvodu zdůvodňuje volbu tématu vlastní zkušeností s výukou v málotřídní škole a zájmem o výuku ve škole málotřídní a plně organizované. Cílem práce bylo navrhnout a realizovat projekt ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a porovnat způsob jeho realizace ve škole málotřídní a plně organizované.

Úvodní teoretická část diplomové práce je věnována obecným otázkám vztahujícím se k tématu - především charakteristice základní školy plně organizované a základní školy málotřídní a vymezení pojmů. Ke zpracování teoretické části přistoupila autorka po velice pečlivém studiu různých zdrojů (týká se i dalších částí práce). Celkový seznam zdrojů obsahuje 42 položek. Jedná se o zdroje literární i zdroje použité z internetu. Citace ze zdrojů jsou v práci uváděny v souladu se stanovenými pravidly. Některé odkazy a poznámky jsou uváděny na příslušných stránkách pod čarou.

Kapitola 3 je věnována projektovému vyučování. Autorka se zabývá i jeho historií, správně poukazuje na podněty z reformní pedagogiky a na „renezanci“ této metody po roce 1989 u nás.

V kapitole 4 je popsán pětidenní projekt „Jsem tu pro Tebe“, připravený pro žáky 4. a 5. ročníku ZŠ. Projekt je dle RVP ZV zařazen především do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, přesahuje do oblastí dalších. Projekt je podrobně popsán v kapitole 4.3 po jednotlivých dnech. V přehledné tabulce je uváděn postup práce - metody a aktivity, k jednotlivým činnostem jsou přiřazeny cíle (očekávané výstupy) a poznámky k realizaci projektu, např. potřebné pomůcky. Některé činnosti jsou popsány přehledně a srozumitelně, méně jasné jsou pokyny pro závěr projektu. Pokud „produktem projektu bude konkrétní čin žáků, kterým dají někomu ve svém okolí najevo, že zde jsou pro něho“ (s. 31), měly být pokyny pro závěr projektu přesnější. Nejasné také je, jak má žák posuzovat své znalosti v testu. O výstupu projektu je třeba se podrobněji zmínit při obhajobě.

Celý text ze stránek 31 až 53 je zároveň obsahem přílohy na CD, což je z formálního hlediska neobvyklé. V textu DP je sice na str. 36 odkaz na přílohu B, ale odkazy na další důležité materiály pro realizaci projektu (např. test - str. 38) jsou pouze v příloze na CD - v hlavním textu chybí.

V empirické části DP je porovnávána projektová výuka v málotřídní škole a v plně organizované ZŠ. Charakteristika škol je uvedena na str. 60 až 62. Autorka stanovila 3 průzkumné otázky a zároveň 2 předpoklady. K jejich ověření při vlastní realizaci projektů použila pozorování a rozhovor. Pojem „efektivita výuky“ byl vymezen jako míra splněných cílů (s. 54). V kapitole 5.4.1 je podrobně popsán průběh projektu v obou školách po jednotlivých dnech. Možnost odkazů na fotodokumentaci nebyla využita, fotografie v příloze jsou bez detailnějšího popisu. Při obhajobě je třeba vysvětlit, do jaké míry byl v obou školách projekt realizován stejným způsobem, což je podmínka komparace. Srovnání průběhu a hodnocení činností (po dnech) je na str. 89 až 95. V grafu 3 by bylo vhodné zdůraznit, že se jedná o subjektivní hodnocení dětí. Tím však nelze hodnotit efektivitu výuky.

Ve shrnutí jsou uvedeny odpovědi na průzkumné otázky.

Pro celkové hodnocení diplomové práce bych chtěl ocenit úroveň zpracování teoretické části i přípravu projektu. Pro posouzení rozdílu v efektivitě výuky by bylo vhodné spíše než o komplexní pohled (rozšiřující nadměrně obsah diplomové práce) soustředit se na vybrané jednotlivosti. A vyvarovat se nesrovnalostí (např. rozporná vyjádření „není možné vyčíst pozitivní vliv nižšího počtu žáků“ - „průběh projektu opravdu pozitivně ovlivnil nižší počet žáků“ str. 100, 101). Jak vyplývá ze závěru (str. 103), stanovený cíl DP byl splněn.

K formální stránce nemám (krom výše uvedeného problému s přílohou B) připomínky.

Diplomová práce splňuje požadované náležitosti, doporučuji přijmout ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení

V Hradci Králové dne 5. 1. 2016

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D.